

Konstitutionsutskottet

Ink 2023 -04- 26

Dnr 2054-2022/23

2023-04-26

Informationsklass: Publik

Till konstitutionsutskottet

Det ekonomiska läget är allvarligt. Rysslands olagliga invasion av Ukraina, efterdyningarna av pandemiåren och den högsta inflationen på decennier har skapat en svår situation för både hushåll och företag. Förväntningarna på regeringens förmåga att hantera de ekonomiska svårigheterna är, efter en valrörelse där regeringspartierna och dess samarbetsparti tävlade om att överträffa varandra i enkla lösningar, höga. Men det är tydligt att regeringen är handlingsförlamad, och verkar ha fullt upp med att hantera konsekvenserna av att ha lovat runt när de nu inser att de håller tunt.

Ett tydligt exempel är det utlovade elstödet till företag. Vintern har varit svår för företagen, och regeringen har lagt tid på att bl.a. sekretessbelägga elstöden till enskilda istället för att ta fram en genomarbetad lösning på hur företagen ska kunna ta del av det utlovade elstödet. Sveriges företag har fått leva länge med stor oro över elpriserna, samtidigt som priserna slagit nya rekord över hela kontinenten. Regeringspartierna har sedan länge vetat att den vintern skapar en tuff elsituation, men man har tappat värdefull tid på att ta fram ogenomförbara och ineffektiva lösningar, som man sedan varit tvungna att göra om. Nu när man äntligen – ett halvår för sent – fått en ordning för elstöd för företag på plats, går det endast till halva Sverige – trots att hela Sverige är drabbat.

Den beredningsprocess som föranlett den nyligen lagda proposition 2022/23:107 Vissa förfarandefrågor för elstöd till företag, är dessutom anmärkningsvärd. Lagrådet har i sitt yttrande riktat allvarlig kritik mot regeringen, även i frågor som de sällan har anledning att kommentera. Av yttrandet framgår att hanteringen av lagstiftningsärendet ”utmanar den ordning som bör följas om nya lagar ska hålla en tillräckligt hög standard”, och att den korta beredningstiden har påverkat kvaliteten på lagstiftningsprodukten.

Utöver den bristfälliga lagstiftningsprocessen, framhåller lagrådet även att den omvända ordningen med att lägga den materiella regleringen - med för lagstiftningen centrala definitioner - i en förordning, samtidigt som förfarandefrågorna regleras i lag står i strid med gängse ordning inom normhierarkin. Vidare påtalar de också att lagstiftningen är inkonsekvent i förhållande till annan relevant lagstiftning, såsom exempelvis omotiverade skillnader mellan personer som driver handelsbolag och de som bedriver enskild näringsverksamhet. Andra farhågor och problem som Lagrådet pekar ut är

avsaknaden av både forumregler (vilken domstol man får överklaga till) och utrednings- och beviskrav vid förfarandet för återkrav.

Såsom framgår ovan har en undermålig lagstiftningsprodukt föregåtts av en bristfällig lagstiftningsprocess. Regeringens svar på kritiken har i allmänhet gått ut på att det inte är grundlagsvidrigt att presentera dålig lagstiftning, och att det viktigaste är att lagstiftningen kommer på plats.

Centerpartiet har tidigare, i en KU-anmälan mot statsrådet Ebba Busch med anledning av hennes hantering av lagstiftningen kring elstöd för enskilda, påtalat att det finns gränser för hur slarvig en beredning får tillåtas att vara. Återigen är det tydligt att ett lagstiftningsärende har hanterats slarvigt och med för små tidsmarginaler. Elkostnadskrisen är akut företagen, och självklart måste nödvändig lagstiftning på plats för att få ut lättnader till kämpande företag. Men det är, återigen, värt att framhålla att elkostnadskrisen varken varit oväntad eller hastigt uppkommen. Kostnadsökningarna har pågått under lång tid, och den brådskan som uppstått på grund av vallöften som saknat förankring i verkligheten kan inte tillåtas vara skäl för att åsidosätta grundläggande kvalitets- och beredningskrav på lagstiftningen. Mot bakgrund av detta vill jag att konstitutionsutskottet granskar regeringens och statsrådet Elisabeth Svantessons hantering av ärendet.

Helena Vilhelmsson
Riksdagsledamot (C)